

Kaširanje platnic registratorja

2. Kako se je vodstvo KTL s svojimi strokovnimi službami vključilo v reševanje te težke situacije za vašo temeljno organizacijo ob upoštevanju, da je izdano gradbeno dovoljenje omogočilo investitorju IMOS – Inženiring iz Ljubljane, da preko izvajalca Gradbenega podjetja Grosuplje že sedaj pospešeno izvaja gradnjo preje navedenega objekta.

“Čeprav nam je načrt zazidave prostora kjer se TOZD nahaja znan že dalj časa pa smo resneje pristopili k reševanju tega zapleta šele v letošnjem letu. Skupaj z vodstvom DO in TOZD Kartonažna smo navezali stike z komitejem za urejanje prostora občine Ljubljana – Center, kakor tudi s samim izvršnim svetom občine. V vseh teh kontaktih smo skušali poiskati takšne rešitve, ki bi zadovoljile vse prizadete. Že od vsega začetka smo na zunaj izpostavljali problem neustreznega prostora, tako TOZD-a Papirna konfekcija kot TOZD-a Kartonažna, kjer gre za velike probleme s transportom, zatrapanostjo cest z vozili, nedostopnostjo objektov in preveliko natlačenostjo proizvodnje, ki že močno ovira normalno delo predvsem v TOZD Kartonažna. Zato se trudimo, da problem lokacije Papirna konfekcija rešimo celovito in v okviru reševanja

prostorske stiske in nadaljnega razvoja TOZD-a Kartonažna. Tako je služba za programski razvoj pripravila celovit program reševanja razvojnih vprašanj vseh TOZD v KTL, ki vključuje tudi naš problem.”

3. Pred leti je bilo predvideno, da se bo proizvodnja vaše temeljne organizacije po izgradnji novih tovarniških objektov tozd Kartonažna prestavila v njene izpraznjene prostore, zato tudi niste lastno ustvarjenih sredstev namenili za reševanje svojih potreb, temveč so bila namenjena za pomoč drugim temeljnim organizacijam KTL oziroma za druga sovlaganja vezana z reševanjem surovinskih ali prodajnih povezav. Ali smatrate, da je sedaj nastopil čas, ko bi DO KTL kot celota morala pokazati svojo skupno moč, da se reši vaše vprašanje saj zaenkrat ni predvidena gradnja novih tovarniških prostorov?

“Ni čisto tako kajti v preteklosti smo imeli kar nekaj variant, ki so iz različnih vzrokov ena za drugo odpadle tako, da smo trenutno brez možnosti realizirati načrte iz preteklih let. Naj samo omenim, da že od 1977 leta po Ljubljani kupujemo ali odprodajamo zemljišča, da še danes nimamo desetletnega ali dolgoročnega načrta razvoja za posamezne TOZD

Nanos lepila na platno za hrbet registratorja

in da se ta problematika začena reševati skozi že prej omenjeni predlog prestrukturiranja in razširitev proizvodnih programov KTL, ki jih je pripravila služba programskega razvoja. Ne glede na usodo tega programa pa se bosta morale temeljna organizacija Papirna konfekcija in Kartonažna skupaj in takoj dogovoriti za ustrezne rešitve, ki bodo sicer začasne pa vendar že tako izpeljane, da ne bodo ovirale vseh drugih načrtov.

Kar se tiče potrebnih finančnih sredstev v tem trenutku niti najmanj ni pomembno kdo jih je ustvarjal ali kdo jih ima, pomembnejše je, da so. Uporabljale pa se bodo v skladu s samoupravno sprejetimi programi, kar pa seveda pomeni, da je KTL tudi v tem trenutku finančno sposobna reševati ta problem. Ravno zato govorimo o skupnem reševanju problemov v okviru KTL.”

4. Vaša temeljna organizacija proizvaja izdelke, ki so nasprotno od večine ostalih izdelkov KTL namenjeni za direktno prodajo potrošnikom, in ki so bili večinoma tudi dohodkovno še kar uspešni. Ali nameravate v celoti s to proizvodnjo nadaljevati oz. se z reševanjem prostorskega problema predvideva tudi drugačen proizvodni program za vaš tozd?

“Na to vprašanje lahko odgovorimo v skladu z že sprejeto in opredeljeno poslovno politiko DO KTL, ki določa, da ostane dejavnost naše temeljne organizacije proizvodnja vseh izdelkov iz biro programa, da pa se proizvodnja toaletnih paketičev in embalaža iz sive lepenke do konca srednjeročnega obdobja 1981 – 1985 preseli v TOZD Lepenka Tržič. Z drugimi besedami to pomeni, da bi obdržali oziroma preselili na novo lokacijo TOZD-a le proizvodnjo registratorjev, zvitkov in vrečk, ter da bi v prihodnje te osnove programa dopolnjevali z novimi zahtevnejšimi proizvodi.”

5. Po vaših predvidevanjih, kdaj bo nastopil skrajni čas, da se bo pred vas postavilo vprašanje dokončne izselitve proizvodnje iz sedanje stavbe?

“Z oziroma na izgradnjo novega objekta in notranjo ureditvijo karea, ki mora biti končan po terminskem planu aprila 1986, je to tudi rok za preselitev in morebitno preureditvijo proizvodnega objekta TOZD-a v objekt s spremenjeno oziroma drugo namembnostjo. Torej je zares ostalo malo časa in je z reševanjem te situacije treba močno hiteti, da nas čas ne prehití.”

M. SEME

Montaža mehanik v registratorju

Kaširanje šubra registratorja

IZVOZ - KAKO NAPREJ?

V drugem polletju precej uspešneje sledimo začrtanemu letnemu planu izvoza in lahko že prognoziramo izpolnitev planskih nalog. Seveda bo potrebno še mnogo naporov v zadnjem kvartalu. Važno je, da razpolagamo z zadostnimi naročili in nekatera še tudi pričakujemo. Manj je težav z materiali, ki so nas ovirali v prvem polletju, čeprav zlasti s kvaliteto pogosto nismo zadovoljni.

Za vse strokovne delavce v zunanji trgovini in tudi v TOZD je sedaj čas za pravočasne priprave na leto 1985. Naše obveznosti do tujine in želje po uvozu rezervnih delov, repromaterialov, pa tudi nujnih novih strojev, nam narekujejo dodatno večanje izvoza. Od letošnjih 3.700.000 US \$ bomo verjetno načrtovali 4.300.000 do

4.500.000 US \$. To pa je naloga, ki bo terjala še večjo zavzetost in boljšo organiziranost. Odpraviti bo treba slabosti, pa jih žal nismo ustvarili. Naloga, ki izvirajo iz letošnjih izkušenj so naslednje:

- ureditev odnosov z dobavitelji za zagotavljanje dobav kvalitetnih surovin v dogovorjenih rokih,
- aktivnejše sodelovati pri kreiranju politike cen v okviru naše panoge, oziroma poiskati poti proti izsiljevanju in dviganju cen nad vse razumne meje,
- organizirati in zagotoviti izvajanje kontrole kvalitete od surovin do končnih izdelkov,
- poskrbeti za boljše vzdrževanje strojev in naprav, ki ponekod že ne omogočajo kvalitetne proizvodnje,

Izdelava zloženek BLENK iz sive lepenke (proizvaja TOZD Lepenka) za izvoz v ZRN

- aktivnejše usmerjati strokovno izpopolnjevanje kadrov v proizvodnji in strokovnih službah,
- sistematično delovati na razvijanju novih proizvodov, ki bodo aktivni za tuje trge in dohodkovno uspešnejši,
- izboljšati celotno organiziranost, povezovanje in izkoriščanje

prednosti lokacije kadrov, tradicije in drugega kar DO KTL nedvomno poseduje.

Prihaja torej obdobje pospešenih izvoznih prizadevanj in temeljitih priprav za uspešni izvoz v leto 1985.

M. CAF

Poslovanje januar – avgust 1984

V avgustu smo kljub dopustom dobro delali

Čeprav je bil avgust že izrazito dopustniški mesec, je proizvodnja v DO KTL znašala 8.055 t izdelkov, od tega je bilo 790 t namenjeno za izvoz na konvertibilno in klirinško področje. V primerjavi z avgustovskim operativnim planom smo ga presegli za 8 %, obenem pa smo proizvedli za 2 % več kot avgusta lani.

Od januarja do avgusta smo proizvedli 63.403 t, kar je 913 t manj od letnega dinamičnega plana za 8 mesecev. Po TOZD so zaostanki za dinamičnim planom naslednji:

	t
KARTONAŽA Rakek	- 250
LEPENKA Tržič	- 817
VALKARTON Logatec	+ 446
KARTONAŽNA Ljub.	+ 298
PAPIRNA KONF. Lj.	- 108
JELPLAST	- 24
KUVERTA	- 254
EMBALAŽNI SER.	- 231
TIKA Trbovlje	+ 215
Sigma	- 188

Zaostanek za dinamičnim planom je že tolikšen, da ga do konca leta ne bo več možno doprinesiti, če pa upoštevamo še dejstvo, da na-

ročil ni več toliko sploh pa ne v takšnem obsegu kot so bila nekdanj, potem verjetno letošnjega plana ne bomo dosegli.

Fakturirana realizacija za avgust znaša 893.309.000 din in je za 15 % višja od dinamičnega plana in za 82 % višja od lanske avgustovske realizacije.

V osmih mesecih smo prodali izdelke v skupni vrednosti din 6.489.155.000, od tega smo izvozili za 468.982.000 din.

Dinamičnega plana fakturirane realizacije za osem mesecev ne dosegajo v Kartonaži, Lepenki, Jelplastu in Embalažnemu servisu, povsod zaradi manjše proizvodnje od planirane.

Avgusta so v Valkartonu proizvedli 5.672.000 m² plošč kar je 8 % manj od dinamičnega plana in 12 % več od mesečnega operativnega plana.

V osmih mesecih je bilo narejenih 46.364.000 m² plošč oz. 3 % manj od letnega dinamičnega plana in 5 % več od lanske proizvodnje v obdobju januar – avgust. Odjem plošč s strani Kartonaže, Embalažnega servisa in Tike pa je precej pod planskimi zahtevami, nekaj zaradi predelave sive lepenke za izvoz, nekaj pa zaradi nabav drugod. Več plošč kot smo planirali predelajo že v Valkartonu in nekaj več smo jih uspeli prodati izven delovne organizacije.

Za avgust znaša produktivnost 26,56 kg/h, to pa predstavlja 8 % več od lanske avgustovske produktivnosti, obenem pa smo presegli

planirano produktivnost (24 kg/h) za 11 %. V osmih mesecih smo za proizvodnjo 63.403 t izdelkov porabili 2.664.326 izdelavnih in režijskih ur in tako dosegli produktivnost 23,80 kg/h, ki je za 8 % višja od lanske v enakem obdobju in ki je še za malenkost manjša od planske. Planirano produktivnost dosegajo le v Valkartonu, Kartonažni in Tiki.

Izkoristek repromateriala je tako v avgustu kot v obdobju januar – avgust enak izkoristku iz lanskega enakega obdobja in znaša za DO KTL 86,9 %.

Na tuja tržišča smo v avgustu izvozili v vrednosti 689.600 S od tega na konvertibilni trg 397.022 S in na klirinškega 292.578 S. Skupno smo za 48 % presegli dinamični plan, in za 96 % lanski avgustovski izvoz.

V osmih mesecih smo s prodajo na tujih trgih iztržili 2.044.044 \$ na konvertibilnem trgu, 1.410.931 \$ na klirinškem področju torej skupaj 3.414.975 \$ kar pomeni, da presegamo dinamični plan za 3 % in lanskoletno izvozno realizacijo v obdobju januar – avgust za 25 %.

Prav gotovo bi bili izvozni rezultati še boljši, če bi ne bilo velikih težav z odpremo (pomanjkanje vagonov, kontejnerjev), kasnimo z roki, vgrajujemo neustrezne materiale, ker ustreznih ni dobiti, precej pa je težav zaradi človeške malomarnosti in prav tukaj bi morali začeti odpravljati pomanjkljivosti.

J. BERNARD

V novih skladiščnih prostorih TOZD-a Kuverta je delo mnogo lažje

VODJA IZDELKOV - NOVOST V KTL

Delavci, ki smo zainteresirani za krepitev tržnega usmerjanja naše DO, ne moremo molče obiti pomembne pridobitve v naši organizaciji, t. j. uvedbe del in nalog vodij izdelkov. Le-ti predstavljajo za KTL docela nov profil delavca, katerega pa teorija in praksa marketinga že dolgo poznata in ga priporočata zlasti gospodarskim organizacijam, ki imajo širok asortiman proizvodnje (mednje sodi tudi KTL, česar ni treba posebej dokazovati). Ob tej priliki želim izraziti nekaj razmišljanj o funkcijah vodje izdelka ali product managerja, kot ga često nazivamo s tujo besedo.

Predmet zanimanja marketinške službe je proizvod. V vsaki gospodarski organizaciji je več sektorjev, ki si z dokaj izenačenimi pravicami pripisujejo zasluge za proizvod. S tehničnega stališča je proizvod delo razvojnih in konstrukcijskih oddelkov (čeprav ti niso v oblikovnem ter censkem oziru kvalificirani za zadovoljitev uporabnikov), s proizvodnega stališča je delo proizvodnih obratov (le-ti so bolj zagledani v izkoriščanje kapacitet ter obvladovanje proizvodnih stroškov — pa premalo v želje uporabnikov). Proizvod lahko nastane tudi na predlog komercialne službe, ki zlasti upošteva možnosti plasmana, manj pa n. pr. finančne efekte, lahko je tudi kreacija uprave, ki izhaja pretežno s stališči rentabilnosti. Vsa našeta področja v prvi vrsti stremijo za maksimalno realizacijo svojih ciljev. Tako za proizvod skrbi vrsta skrbnikov — vendar odgovornost mnogih preraste največkrat v nikogaršnjo odgovornost. Dokler vsi udeleženci v procesu nastajanja (ali odmiranja) proizvoda ne najdejo skupnega jezika in se ne usmerijo v iste cilje, proizvod ne more postati uspešen oziroma samostojen. Za razrešitev tovrstnih problemov, ki so nastali s tem, ko so rasla sredstva in promet podjetij, se širil asortiman ter se zaostrovala konkurenca na tržiščih — so tržno usmerjena podjetja začela uvajati organizacijske spremembe v smislu koncentracije pozornosti na proizvode, kar je bistvo sistema vodenja izdelka. Najprej so novo organizacijsko obliko sprejeli proizvajalci blaga široke porabe, za njimi pa tudi proizvajalci investicijskega oziroma reprodukcijskega blaga, izvajalci storitev in drugi.

Naloga vodje izdelka je usklajevanje tistih opravil v DO, ki neposredno ali posredno pospešujejo napredek njegovega izdelka oziroma

skupine izdelkov. Vodja izdelka pri svojem delu ne uporablja lastnega oddelka, marveč se opira na oddelke za raziskavo marketinga, ekonomsko propagando, proizvodnjo, nabavo, prodajo, administracijo i. pd. Pri tem vodja izdelka v okviru tima pravzaprav vodi raziskavo trga, ekonomsko propagando, prodajo in ekspedit. Vendar nasproti tem oddelkom nima polnomočja za ukaze, temveč svoje sodelavce zgolj z argumenti in prepričevanjem pripravi do tega, da napravijo to, kar on načrtuje. Pri svojem delu je vezan na "vodenje po avtoriteti" — pri tem njegova avtoriteta ni formalna, marveč

Janez Stavin — strojnik spremlja delovanje lepilnega avtomata "DI-ANA" za večtočkovno lepljenje

pretežno neformalna. Iz tega lahko sklepamo na težavnost in celo protislovnost njegovih funkcij. Zato je razumljivo, da je uspeh njegovega dela po eni strani odvisen od njegove usposobljenosti za te naloge, po drugi strani pa od podpore formalnih avtoritet (vodstva DO).

Konkretne naloge vodje izdelka so:

- izdelava marketing konceptije za izdelke oz. skupino izdelkov (kratkoročni in dolgoročni cilji ter strategija marketinga);
- koordinacija in sinhronizacija vseh faz izdelka od raziskave tržišča, razvoja do prodaje in ekspedita vključno pospeševanje prodaje. Prav tako spadajo v področje njegovih nalog predlogi za izboljšanje izdelkov kakor tudi za eventualno ukinitve (če izdelek nazaduje);
- tolmačenje vseh ukrepov pri vodenju politike izdelkov. S to politiko seznanjeni vsa področja v podjetju. Zlasti glede ekonomske propagande, pospeševanja prodaje, oblikovanja izdelkov, cen in distri-

bucije je potrebno večkrat pojasnjevati nujne ukrepe, preden so vsi nosilci funkcij prepričani o njihovi potrebnosti;

č) podrobna napoved stroškov za vsak izdelek (budžet izdelka) ter prognoza prometa. Pogosto odloča ali vsaj predlaga posebne cene pri uvajanju novega izdelka ali pridobivanju novega kupca. V okviru svoje analitične dejavnosti lahko pri že uvedenem izdelku predlaga tudi znižanje cen, če to narekuje tržna situacija;

d) podpora, informiranje ter svetovanje prodajni operativi: prodajalcem v podjetju mora posredovati informacije o izdelkih, propagandni material (katalog in slično) ter načelne argumentacijske smernice. Pred sklenitvijo večjih poslov se včasih vključi v dogovarjanje s kupci, ker razpolaga z obsežnejšim znanjem in tržnimi izkušnjami za izdelke kot prodajalci;

e) posredovanje tržnih informativnih želja službi za raziskavo tržišča. S tem imajo vodje izdelkov možnost direktnega vplivanja na oblikovanje tržno-informativnega sistema, ki poslej ne bo zgolj rezultat načrtovanja delavcev v marketing službi. Istočasno deluje

vodja izdelka kot vezni član med raziskavo tržišča in razvojem izdelka, kjer doslej ni bilo proizvajalca.

f) izvajanje analiz konkurenčnosti ter ugotavljanje, na katerih področjih lastni izdelek presega konkurenčnega in obratno.

V naši branži ustreza za vodjo izdelka profil tehničnega strokovnjaka, ki je predhodno delal ali v raziskavah in razvoju, ali v proizvodnji ali v sferi uporabe izdelka. Namreč od vodje izdelka se zahteva obvladanje vseh tehnično pomembnih vprašanj, ker tehnično znanje tvori podlago na izdelek vezanih ukrepov in razgovorov s kupci. Za razliko od drugih sodelavcev v podjetju — kjer sta zaželeni lastna iniciativa in agresivnost v zelo zmerni meri — se zahteva za vodjo izdelka dinamična osebnost, ki naj prinese v delovno organizacijo ponderjeno iniciativo in pravilno usmerjeno agresivnost. Pri izbiri vodje izdelka se postavlja v ospredje pogoj, da je manj specialist in bolj generalist. Biti mora manager v pravem smislu besede, t. j. skrbeti za izpolnitev nalog tako, da jih izpolnijo drugi delavci. On ne more delovati sam, pač pa mora kooperirati, sugerirati, predlagati in izzivati diskusije, le tako bo dosegel svoje cilje.

Ob koncu želim osvetliti še nevarnost zmotnega prepričanja, da bi vodja izdelka moral biti kompletno učinkovit že od prvega dne zaposlitve na teh nalogah. Zanj je neophodno potreben določen staž za spoznanje njegove organizacije proizvodov in ljudi. V teku staž mora preiti skozi vse službe od študijske do prodajne, od proizvodnje do ekspedita. Ta staž nikakor ne sme biti krajši od 6 mesecev, če naj v tem času spozna svoj delokrog, in pridobi zaupanje delavcev v kolektivu, s katerimi bo kasneje tesno sodeloval.

Mgr. Vladimir PEKLE

OBVESTILO

Koča na Veliki planini

Za koriščenje koč na Veliki planini do 31.12.1984, sprejemamo prijave neposredno v službi za družbeni standard (provizorij), za koriščenje koč po 1.1.1985 (zimске počitnice), pa bodo objavljene prijavnice v naslednji številki Biltena.

Za praznične dneve ob Dnevu republike (sezonska cena) koristi kočo TOZD Kartonaža Rakek, za novoletne praznike pa delavci DSSS. Prosimo, da se delavci TOZD Kartonaže prijavi v svoji TOZD, delavci DSSS pa v družbenem standardu.

Ljubljana, dne 27.9.1984

Analiza uresničevanja ciljev srednjeročnega plana delovne organizacije KTL za obdobje 1981—1985

Vse premalo izpopolnjujemo svoj proizvodni program

Na svoji 3. redni seji dne 24.7. 1984 je delavski svet DO KTL obravnaval in sprejel analizo uresničevanja ciljev srednjeročnega plana DO KTL za obdobje 1981—1985. Hkrati je sprejel delovni program aktivnosti pri pripravljanih planskih dokumentov DO KTL za naslednje srednjeročno obdobje v letih od 1985—1990.

Iz analize uresničevanja ciljev tekočega srednjeročnega plana povzemamo osnovne ugotovitve:

Analiza je narejena na osnovi doseženih rezultatov v letih 1981—1983 ter oceni uspešnosti delovne organizacije v letih 1984—1985.

1. Ocenjujemo, da bomo v letih 1981—1985 proizvedli 450.655 ton izdelkov, kar bo za 5 % pod planiranim obsegom proizvodnje. Največji odstotek izpada planirane proizvodnje bo v TOZD Jelplast, več od načrtovanega pa bodo v tem obdobju naredili v Embalažnem servisu Koper in Kuverti Ljubljana.

Vzroki nedoseganja planiranega obsega proizvodnje so: nerealizirane investicije v osnovna sredstva, občasno pomanjkanje nekaterih materialov, ter tudi neenakomerno povpraševanje po naših izdelkih.

2. Produktivnost dela je v obravnavanem obdobju rastla sorazmerno z rastjo proizvodnje vendar načrtovane produktivnosti ne bomo dosegli. Vzroki za to so subjektivne in objektivne narave. Premajhna vlaganja v modernizacijo in organizacijo dela se očitujejo v stagnaciji produktivnosti dela. Naro-

čilniški značaj proizvodnje pa povzročata nepopolno izkoriščenost razpoložljivega fonda strojnih in delovnih ur.

3. Problematika preskrbovanja z repromateriali v tem obdobju se povečuje. Ustreznih materialov ni vedno na tržišču, slabša se kvaliteta, dviguje cena.

Neuravnovešeno nabavno tržišče zahteva večje zaloge repromaterialov in s tem večjo vezavo čedalje dražjih finančnih sredstev.

Alojz Kumar ob popravilu orodja

4. Na področju prodaje naših izdelkov prihaja do zasičenosti. Proizvodne kapacitete v SFRJ presega potrebe in prodaja v inozemstvo ne absorbira vseh viškov

kapacitet. Zato se srečujemo z vse večjo konkurenco. Ob tem pa moramo opozoriti, da vse premalo izpolnjujemo svoj proizvodni program.

5. V obravnavanem srednjeročnem planu smo si zadali velike izvozne cilje. V teh petih letih naj bi izvozili za 23,880.058.—USA \$ na konvertibilno in za 8,355.287.— obračunskih dolarjev na klirinško tržišče. Po treh in pol letih ocenjujemo, da smo naše zmožnosti precenjevali. Za to petletno obdobje pričakujemo, da bomo plan izvoza na klirinško področje izpolnili, da pa bomo močno zaostali za predvidenim izvozom na konvertibilno tržišče, kjer se pričakuje samo 57 % izpolnitev petletnega plana.

Nerealiziran plan izvoza nam onemogoča realizacijo plana uvoza. Zato moramo zmanjševati nabavo

6. Plan naložb v proizvodne zmogljivosti ne bo uresničen. Samo v TOZD Lepenka Tržič bodo skoraj v celoti uresničili plan naložb v osnovna sredstva, pri vseh ostalih TOZD, pa so realizirani programi naložb močno reducirani. Od predvidenih 1,366.602.000 din bo realiziranih samo okoli 70 %.

Osnovni razlog neuresničevanja investicijskih ciljev je pomanjkanje finančnih sredstev zaradi prenizke akumulativnosti, zmanjšanja možnosti najemanja sredstev, skoraj preprečitve uvoza opreme in nedorečenost investicijskih programov.

7. Stopnja zaposlovanja v DO KTL bo nekoliko nižja od pričakovane. Glede na omenjeno, počasnejšo rast proizvodnje od planirane, pa ugotavljamo, da bi število zaposlenih moralo biti še nižje od povprečno doseženega. Poprečno število zaposlenih v DO KTL v obdobju 1981—1985 bo 2316, kar bo za 2 % manj od pričakovane, vendar bo obseg proizvodnje manjši za 5 % od pričakovane.

Analiza uresničevanja postavljenih poslovnih ciljev tega srednjeročnega obdobja v celoti kaže na določen napredek. Predvsem moramo poudariti na čvrstejši povezanosti temeljnih organizacij v okviru DO KTL, na vzpodbudne absolutne rezultate pri prodoru na zunanje tržišče, na rast akumulativnosti poslovanja ter gospodarnejšo delitev dohodka, saj se pričakuje, da bomo kar 35,3 % dohodka namenili za reprodukcijo glede na 23 % opredeljenih v planu in jasnejše oblikovano strategijo KTL Ljubljana.

Čprav nekateri izmed postavljenih ciljev v tem srednjeročnem obdobju ne bodo izpolnjeni, je vendar delovna organizacija KTL Ljubljana ohranila svojo vitalnost in sposobnost ravnopravne konkurenčne borbe z ostalimi delovnimi organizacijami v svoji dejavnosti. To pa bo osnovno vodilo pri oblikovanju ciljev naslednjega srednjeročnega plana 1986—1990.

D. KOROŠEC

Nekatere bistvene novosti pri opravljanju pripravništva pred prvo zaposlitvijo, po končanem izobraževanju

Ko smo se pred enim letom poslovili od zadnje generacije učencev, ki so se izobraževali po "starem" sistemu in o tem pisali tudi v Glasilu, se nismo niti zavedali, kako hitro (bo prišel čas ko) bo treba v svoje vrste sprejeti prvo generacijo diplomantov srednjega usmerjenega izobraževanja.

Ko govorim o prvi generaciji, govorim o njej pogojno, kajti prvi di-

plomanti usmerjenega izobraževanja so prišli istočasno s poslednjo generacijo učencev starega sistema. To so bili diplomanti tako imenovanih skrajšanih programov srednjega usmerjenega izobraževanja.

Ker na šolah, odkoder naše temeljne organizacije dobijo največ kadrov, vsaj za enkrat ne izobražujejo po teh programih, je letošnja gene-

racija diplomantov, katerih izobraževanje je trajalo tri leta, za nas prva generacija.

Na nastanek tega članka ni vplivalo dejstvo, da je čas, v katerem sta se zamenjala dva sistema izobraževanja tako hitro potekel, pač pa kopicata novosti, ki jih prinaša nov sistem izobraževanja in vključevanje diplomantov v delo ter polemike, ki so se vnele ob obravnavanju tega vprašanja.

O dobrih in slabih straneh usmerjenega izobraževanja je bilo že veliko povedanega in napisanega, zato bo v tem sestavku govora predvsem o vključevanju v delo mladih, ki so si znanje nabirali po novem sistemu, torej o pripravništvu.

Pa poglejmo prvo kdo je pripravnik?

Zakon o delovnih razmerjih v 37. členu določa, da je pripravnik kdor prvič začne opravljati dela oziroma naloge, pa v okviru izobraževanja za poklic ni imel programa praktičnega pouka, proizvodnega dela ali proizvodne prakse v takem obsegu, da bi lahko samostojno opravljal dela v svoji stroki.

Vendar to določilo ne zadostuje za eksaktno ugotovitev, kdo je pripravnik in kdo ne, kajti zakon o delovnih razmerjih ne določa ne kvantitativnih in ne kvalitativnih meril za ugotavljanje obsega proizvodnega dela ali proizvodne prak-

nadalj. na 6. str.

se, ki bi omogočala samostojno opravljanje del v stroki.

Konkretizacijo navedenega določila zakona o delovnih razmerjih je prinesel Pravilnik o pripravništvu in strokovnih izpitih delavcev v gospodarstvu iz leta 1979, s spremembami in dopolnitvami iz 1982 leta, ki je v 2. členu postavil kvantitativna merila za ugotavljanje obsega proizvodnega dela oziroma delovne prakse, ki omogoča začetek in samostojno opravljanje dela znotraj neke stroke in sicer tako, da mora to trajati najmanj polovico učnega programa za pridobitev izobrazbe.

Kot posledica tega določila je pripravništvo kot posebna oblika vključevanja v delo, postalo obvezno za vse diplomante srednjega usmerjenega izobraževanja.

In ko smo pričakovali, da bo taka ureditev kar najbolj ustrezala dejanskemu stanju in potrebam na področju vključevanja mladih v delo, so se začela odpirati številna vprašanja, na katera navedena ureditev najbrž zaradi pomanjkanja prakse, ni računala in ni na njih zadovoljivo odgovorila.

Kot prvo odprto vprašanje, se je postavilo trajanje pripravništva. Zakon o delovnih razmerjih v 39. členu in pravilnik o pripravništvu v 5. členu namreč določata, da pripravniška doba lahko traja najmanj 6 mesecev in največ eno leto.

Najkrajša pripravniška doba je torej enaka tisti, ki smo jo uporabljali pri usposabljanju pripravnikov z dosedanjo srednjo strokovno izobrazbo. Vprašanje, ki se je ob tem postavilo je, kako določiti trajanje pripravniške dobe glede na stopnjo zahtevnosti posameznega programa srednjega usmerjenega izobraževanja.

Skrajševanje le-te pod mejo, ki jo določa zakon, ni bilo mogoče (čeprav so v nekaterih organizacijah združenega dela tudi to storili), s podaljšanjem trajanja pripravniške dobe za absolvente triletnih in štiriletnih (srednjih) programov pa bi se približali ali celo izenačili s pripravniško dobo, ki se je v praksi uveljavila za usposabljanje pripravnikov z višjo in visoko strokovno izobrazbo.

Kot drugo odprto vprašanje pa se je postavila možnost zaposlitve povečanega števila pripravnikov.

Analiza je namreč pokazala, da bo združeno delo zaradi materialnih in kadrovskih problemov le s težavo kos nalogi, ki jo je družba postavila predenj

Takšna ugotovitev je vzpodbudila pristojne dejavnike k dodatnim razpravam, analizam in pobudam.

Pobude so bile zelo različne; od tistih, ki so predlagale spremembo zakona o delovnih razmerjih v

smislu skrajševanja pripravniške dobe za diplomante manj zahtevnih programov, preko tistih, ki so predlagale takšno ureditev, ki bi omogočala združenemu delu da samo odloča o tem kdo naj bo pripravnik in kdo ne, pa do tistih, ki so predlagale, naj imajo pripravniki v času usposabljanja status učenca.

Med ostalimi odprtimi vprašanji omenimo le tisti, ki se nanašata na nagrajevanje pripravnikov in razmerje med splošnim in posebnim (strokovnim) delom programa usposabljanja.

Nerazrešena vprašanja na tem področju so zahtevala ponovno obravnavo celotne problematike na vseh nivojih in ob sodelovanju vseh pristojnih dejavnikov.

Upoštevajoč pripombe in izhaja joč iz dejanskih možnosti je Skupščina Gospodarske zbornice Slovenije 31.5.1984 sprejela nov Pravilnik o pripravništvu in strokovnih izpitih delavcev v gospodarstvu, ki v primerjavi z dosedanjo ureditvijo prinaša zlasti naslednje novosti:

Boštjan JESENŠEK in Tomislav BIZJAK pri praktičnem delu kot pripravnika

1. Pri odgovoru na vprašanje, kdo naj sklene delovno razmerje kot pripravnik, je novi pravilnik kvantitativno merilo za določanje obsega proizvodnega dela oziroma delovne prakse, ki omogoča samostojno opravljanje dela v neki stroki, nadomestil z novim, kvalitativnim merilom, po katerem je bistvenega pomena za odločitev ali delavec sklene delovno razmerje kot pripravnik, njegova usposobljenost za samostojno delo. Usposobljenost diplomantov usmerjenega izobraževanja bodo torej ugotavljale organizacije združenega dela in sicer pred sklenitvijo delovnega razmerja.

V ta namen morajo delavci v OZD v svojih samoupravnih splošnih aktih določiti ustrezne kriterije.

Pravilnik jih v 2. členu navaja le primeroma in so zlasti:

- vrsta in zahtevnost del in nalog za katera diplomant sklepa delovno razmerje;
- vrsta in obseg praktičnega pouka in proizvodnega dela oziroma delovne prakse v prog-

ramih za pridobitev strokovne izobrazbe;

- število poklicev za katere vzgojnoizobraževalni program izobražuje.

S takšno ureditvijo je OZD naloženo zahtevno in odgovorno delo, ki ga bodo lahko opravile le ob zelo dobrem poznavanju vzgojno izobraževalnih programov in stalnem spremljanju ter vključevanju v dogajanja na področju vzgoje in izobraževanja.

Takšna ureditev pa je prinesla tudi nevarnost še manjše enotnosti na področju pripravništva, kar utegne dati nepopolno sliko stanja pri evalvaciji posameznega programa.

2. Trajanje pripravniške dobe in potek pripravništva sta ostala sicer nespremenjena razen določila (5. čl.), ki omogoča da se pripravniku, ki je pri opravljanju pripravniškega programa in delovnih nalog posebno uspešen in s tem dokazuje, da si je pridobil izkušnje, potrebne za samostojno delo v svoji stroki, pripravniška doba skrajša.

pravo navedenih list so se avtorji pravilnika odločili predvsem iz dveh razlogov:

– ugotavlja, da je izobrazbena struktura v OZD že tako, da lahko te imenujejo izpitne komisije iz vrst lastnih strokovnjakov, ne da bi pri tem kvaliteta izpitov bila slabša,

– in drugič zaradi številnih neresenih vprašanj v zvezi s pridobivanjem strokovnjakov za sodelovanje v izpitnih komisijah, z njihovo preobremenitvijo ob povečanem številu pripravnikov in ne nazadnje v zvezi z njihovim nagrajevanjem.

Pa vendar pravilnik ne izključuje popolnoma možnosti, da OZD v izpitne komisije imenujejo tudi zunanje člane.

V 19. čl. namreč določa, da lahko organi splošnih združenj na lastno iniciativo ali na pobudo OZD za posamezne ali vse poklicne stroke sprejmejo in objavijo listo strokovnjakov – članov izpitnih komisij.

OZD, članice splošnih združenj oziroma medobčinskih gospodarskih zbornic, ki so listo sprejele in objavile, imenujejo za predsednika izpitne komisije strokovnjaka z objavljene liste.

Na posvetovanju o pripravništvu v novih pogojih, ki ga je organizirala Medobčinska gospodarska zbornica iz Ljubljane, na katerem so bili prisotni tako predstavniki združenega dela s področja papirno-predelovalne in grafične industrije kot tudi predstavniki obeh splošnih združenj in MGZ, ni prišlo do enotnega stališča o tem, ali naj navedeni splošni združenji sprejmeta in objavita omenjeno listo strokovnjakov zato bo debata o tem najbrž še tekla, do odločitve pa velja določilo po katerem OZD imenujejo izpitne komisije le iz vrst svojih strokovnih delavcev.

4. Kot novost naj omenim še način opravljanja strokovnega izpita, ki ga je narekovala narava del, za katera smo z novo ureditvijo uvedli pripravništvo.

Pravilnik je torej dosedanjemu načinu (pisno ali ustno oz. kombinirano) dodal še opravljanje izpita s praktičnim delom, oziroma izdelavo ustreznega izdelka oziroma naloge.

To bi bile torej bistvene novosti na področju pripravništva, ki so nastale kot posledica prizadevanj zainteresiranih dejavnikov, da se to družbeno pomembno področje prilagodi potrebam in možnostim sedanjega gospodarskega in družbenega trenutka.

Kako se bo navedena ureditev obnesla v praksi, pa bomo lahko ocenjevali šele čez nekaj časa, ko bo za nami usposabljanje vsaj nekaj generacij pripravnikov na vseh stopnjah zahtevnosti.

Brez alkohola ni alkoholizma

Disciplinska obravnava alkoholika na delovnem mestu

Zaradi alkoholizma se delavca ne sme disciplinsko preganjati, ker je to osebnostna, socialna okvara in bolezen. Delavca alkoholika pa se lahko (mora) disciplinsko preganjati zaradi prekrškov in nedisciplin na delu. Nobena delovna sredina in delovna organizacija ni dolžna trpeti škode, ki jo povzroči vsak alkoholik s svojo nedisciplino, kršenjem delovnih dolžnosti, oviranjem delovnega procesa, motenjem tovariških in samoupravnih odnosov. Vsak alkoholik pa omenjene prekrške naredi, toda večina med njimi jih zna spretno prikriti pred nadrejenimi. Ko je zdravljenje še možno, predpostavljene delavčeve kršitve dosledno disciplinsko obravnava če:

— zahtevajo na delovnem mestu red in delovno disciplino od vsakega delavca

— so toliko humani in odgovorni do svojega sodelavca alkoholika, da mu želijo, da se vrne v zdravo življenje predno toliko propade, da ni več poti nazaj.

Pravilno ukrepanje z delavcem alkoholikom ni prijetno, niti enostavno za predpostavljene, vendar pa lahko reši sodelavca, ki bi sicer gotovo propadel. V tem primeru je potrebno s strani nadre-

jenega poleg ponovnih razgovorov budno spremljanje in beleženje vseh delovnih kršitev delavca alkoholika. Vse prekrške z dokazili je potrebno disciplinsko obravnava.

Kdaj se alkoholik odloči za zdravljenje

Noben alkoholik se za zdravljenje svoje bolezni—odvisnosti ne odloči sam od sebe "prostovoljno", ker se ne prizna za alkoholika in ne vidi težav, ki jih prinaša njegovo čezmerno pitje. Za zdravljenje se odloči šele na pritisk družine, ki ob njem trpi in ko delovna organizacija neizprosno disciplinsko obravnava konkretne prekrške, ki jih je storil pri delu. Alkoholika edino premakne, da privoli v zdravljenje sila, ki ga nanadoma potisne v stisko, ki je zanj brezizhodna.

(disciplinska obravnava, ki obravnava njegove konkretne kršitve delovnih dolžnosti, strah pred prekinitvijo delovnega razmerja.)

Pri neizprosni zahtevi, da se alkoholik zdravi mora biti prisotna tudi pripravljenost, da mu pri zdravljenju pomagajo. Alkoholik šele pozneje uvidi (če se med zdravljenjem uspešno ureja), da je pred vključitvijo v zdravljenje propadel in se tudi sam z vso zavzetostjo loti svojega urejanja.

Marsikak dobro urejen zdravljeni alkoholik je po več letih z grenkobo dejal o svojih predpostavljeneh: "Če bi me bili pred petimi leti strogo prijeli v službi, bi se šel že pet let preje zdraviti in pet let življenja manj bi izgubil.

Kdaj je možno uspešno zdravljenje alkoholizma

Zdravljenje alkoholika in njegova popolna vrnitev v zdravo in ustvarjalno življenje je možno:

— če se zdravljenje začne pravočasno, ko še ni preveč propadel alkoholik sam in njegovi odnosi v domači družini (pozneje je alkoholizem neozdravljiv socialni "rak")

— če se skupaj z njim zdravi njegova družina in ustrezno sodeluje njegovo delovno okolje

— če se vključi v sodoben in uspešen način zdravljenja.

Kako poteka zdravljenje alkoholizma

Alkoholik se lahko zdravi samo skupaj s svojo družino, tako da enkrat tedensko po tri ure obiskuje posebno terapevtsko skupino ali pa je v posebni bolnišnici za alkoholike in družina prihaja v bolnišnico. Poleg tega se tedensko udeležuje tudi kluba zdravljenih alkoholikov, kjer najdejo sebi primerne družbo dobro urejenih nekdanjih alkoholikov in njihovih družin. Samo tako povezani se lahko nekdanji alkoholiki ščitijo

pred javnim mnenjem, ki je pitju naklonjeno, da se znova ne zapijejo, ampak napredujejo v zdravem in skladnem življenju.

Zdravljeni alkoholik mora živeti bolj zdravo življenje, biti bolj osebno osveščen in ustvarjalen, v bolj skladnih odnosih z domačimi in sodelavci, ter bolj uspešen pri delu, kot poprečni ljudje, da mu vse to nudi zdravo življensko zadovoljstvo in primerno izpolni prosti čas, sicer je v nevarnosti, da bo znova segel po alkoholni oman in pivskem užitku.

Zadnja desetletja so se po svetu in pri nas pokazali prvi uspehi pri zdravljenju alkoholikov in urejanju njihovih družin. Ti uspehi so spodbudni za naše nadaljnje delo. Lahko smo ponosni, da imamo prav v Jugoslaviji izdelano in preizkušeno eno najboljših metod za zdravljenje alkoholizma na svetu. To metodo je pred dobrimi petnajstimi leti izdelal naš hrvaški psihiater Hudolin. Metoda se je tako na Hrvaškem, kakor pri nas razmahnila in družbeno uveljavila.

Od naših alkoholologov ...

Po mnenju sekretariata za informacije v izvršnem svetü skupščine SR Slovenije, z dne 6.6.1979, je Glasilo Kartonažne tovarne Ljubljana, na podlagi 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33-316/72) oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov.

Prostovoljna akcija delavcev pri koči KTL na Veliki planini

Prostovoljne akcije na Veliki planini imajo že po tradiciji dober odziv. Letošnjo akcijo čiščenja kočice smo izvedli drugo soboto v mesecu septembru. Čeprav se je pred akcijo javilo več prostovolj-

cev je bilo na akciji le 12 udeležencev jih na tovrstne akcije ne moremo povabiti.

Kljub slabemu vremenu je delo potekalo tako kot smo si zamislili,

vzdušje je bilo tisto pravo planinsko tako, da se kljub grozečim deževnim oblakom, ki so se podili nad nami nismo mogli spraviti v dolino. Kaj vse smo naredili? Dekleta v starosti od 8 let pa tja do let, ki zagotavljajo upokožitev, so počistila sobe, skupne prostore, pomile okna in prezračila odeje; moški del posadke pa se je lotil zamerjave vodovodnih naprav (nov lijak in črpalka za vodo) in posta-

vitve novega zračnika greznice. Priznati je treba, da je pri čisto moškem delu — izkop šestmetrskega jarka za odtok — sodelovala in to uspešno Branka iz Blagajne. In že smo poimensko pri udeležencih akcije, poleg Branke, ki je pripeljala vse družinske člane in to zelo delovne, je bila tu še Helena Hafnerjeva, Metka Bogatajeva, upokojenka, oskrbnik kočice Tone

nadalj. na 8. str.

Kopanje odvodnega jaška pred kočico

Ob posvetu za nadaljnje delo

Kuhar, Tone Mrzlikar in moja malenkost. Ob tem moram v imenu vseh udeležencev pohvaliti planinsko kuharico Heleno, ki je poleg malice, ki so jo pripravili v naši menzi pripravila še polento z golažem, žgance z mlekom in mlečni riž, da o čajčih z in brez ne govorimo. Njene kuharske sposobnosti smo tako dobro ocenili, da je bilo dekletko takoj pripravljeno oditi v naš dom v Fiesi za kuharico. Pa jo bomo prijeli za besedo, če ne bo šla.

Omenil sem že, da se nam ni in ni dalo nazaj v dolino, dolgo smo se

obotavljali, ko pa smo se le podali v dolino se je za tiste, ki bi nas opazovali prikazal "čudovit" prizor. Dokler se na nas ni kot iz ška-fa vtil dež, smo bili podobni pol-žem. Po nevihti, ki smo jo prežive-li na sedežnici pa smo dajali videz zunaj in znotraj premočenih gob. Kljub mokremu zaključku akcije nam ni bilo žal proste sobote, drugo leto pa bo ponovno akcija in upamo, da se nam pridruži še kdo.

D. VIDEMŠEK

Foto vest: Del udeležencev s seminarja o mazanju in čiščenju strojev v KTL

XVI. športne igre papirničarjev Jugoslavije v Belišču

Šahisti Papirnice Količevo zmagovalci v šahu

V Belišču so se koncem septembra odvijale že XVI. športne igre papirničarjev Jugoslavije.

Na teh igrah je sodelovalo 25 organizacij združenega dela iz vse Jugoslavije s skupno 1198 tekmovalci, med katerimi so bile iz Slovenije Papirnica Radeče, Djuro Salaj iz Krškega ter tekmovalci iz Papirnice Količevo.

Svečana otvoritev je bila na mestnem stadionu v Belišču, kjer je zastavo papirničarjev Jugoslavije, dvignil na drog olimpijski zmagovalec Matija Ljubek. Slika na stadionu je bila resnično lepa, ob pogledu na športnike papirničarje iz vseh krajev Jugoslavije in oblečene v raznobarne trenerke. Folklorne skupine, ki so na raznih

koncih zelenega stadiona izvajale kulturni program pa so še dopolnile veselo vzdušje.

Naslednji dan so začela tekmovalca v različnih športnih panogah in so trajala še tudi v nedeljo.

Poleg športnih tekmovalcev pa so bila ob tej priliki tudi razna druga srečanja. Tako je bila razstava slik, filatelije, inovacij, vse pa so dopolnjevali razni kulturni programi izvajani s strani delavcev — papirničarjev, zaposlenih v različnih krajih Jugoslavije. Nadalje so imeli tekmovalci in gostje možen ogled kombinata Belišče. Značilna novost letošnjih iger je bila tudi humana akcija dajanja krvi.

Glede na to, da samo Belišče nima hotelskih kapacitet, so bili vsi

tekmovalci oziroma gostje nastanjeni v privatnih hišah, kar je od organizatorjev zahtevalo še večjo angažiranost. Toda moramo reči, da so bili naši "domačini" izredno gostoljubni, tako da smo se pri njih resnično lepo počutili.

Na športnem polju so največji uspeh dosegli tekmovalci iz Papirnice Količevo in sicer v šahu, saj so zasedli v konkurenci 22 ekip prvo mesto. Na drugo mesto so se uvrstile kegljavke iz Djuro Salaj Krško, dočim so kegljavke in kegljači Papirnice Radeče zavzeli 3 mesto. Lahko rečemo, da so se ekipe iz SR Slovenije, ki so nastopale na teh igrah, uspešno opravile športni del tekmovalca. Naslednje igre bodo v Kočanih in bo verjetno nastopilo še več tekmovalcev, saj je to manifestacija vseh papirničarjev iz cele Jugoslavije.

Na teh igrah pa ni izvajalo samo tekmovalce v različnih športnih

panogah, pač pa so se vršili tudi razgovori, ki naj bi dali osnovo za nadaljno politiko skupnega sistema v smeri planiranja in reševanja skupnih problemov: vprašanje izvoza in uvoza, problematike rezervnih delov, tehničnega in tehnološkega vodenja, kar vse so naša skupna vprašanja. Na teh sestankih so sodelovali vodilni delavci papirne industrije iz cele Jugoslavije. Razpravljali so tudi o perspektivi in planu papirne industrije za obdobje 1986 — 1990.

Skratka, kombinat Belišče, ki v letošnjem letu praznuje 100 letnico obstoja, je igre organiziral v splošno zadovoljstvo vseh nas, ki smo kakorkoli sodelovali na teh igrah papirničarjev Jugoslavije.

REZULTATI:

Kegljanje ženske:	kegljev
1. Kombinat BELIŠČE	1117
2. DJURO SALAJ Krško	1072
3. Papirnica Radeče	993

Kegljanje moški:	kegljev
1. Kombinat BELIŠČE	2363
2. Tovarna papirja Reka	2277
3. Radeče	2251

NOGOMET:

1. PAMO Modriča
2. VISKOZA Loznica
3. CELPAK Prijedor

ROKOMET — moški:

1. KOMBINAT BELIŠČE
2. INCEL
3. MATRIZ

ŠAH:

	točk
1. PAPIRNICI KOLIČEVO	22
2. KOMBINAT BELIŠČE	20
3. CELPAK PRIJEDOR	18,5

M.P.

M. PLAZNIK

Občinsko prvenstvo Ljubljana Center v malem nogometu

Končana so tekmovalca v obeh skupinah prvenstva občine Ljubljana Center v malem nogometu. V prvi skupini je tekmovala tudi Kartonažna, ki je med 12 ekipami dosegla 2. mesto v skupini, s tem pa tudi pravico do finalnega tekmovalca za uvrstitev od 1. do 4. mesta, ki bo na sporedu koncem oktobra.

To je lep uspeh nogometašev KTL, ki so v svoji skupini izgubili le dve tekmi, vse ostale pa so dobili.

Naj vam navedemo naše delavce, ki so nastopali na teh tekmah za ekipo KTL: Jovo Sladič, Jože Rojč, Dževad Handanović, Avdo Čatović, Slavko Lasič, Brane Jambrovič, Borut Turšič, Radenko

Mijatović, Milan Nikolić, Andrej Pričak.

Našim nogometašem želimo obilo športne sreče tudi v finalnih nas-

1. PTT			0 1 56 : 18 20 točk		
2. Kartonažna	11	9	0	2	43 : 19 18 točk
3. Maximarket	11	8	2	1	43 : 24 18 točk
4. PŽM	11	6	1	4	28 : 19 13 točk
5. Iskra Telematika	11	5	3	3	27 : 24 13 točk
6. Pravnik I.	11	6	0	5	29 : 21 12 točk
7. Montana	11	4	2	5	26 : 29 10 točk
8. Rog	11	3	2	6	22 : 35 8 točk
9. LGB	11	3	1	7	26 : 33 7 točk
10. Statistika	11	3	0	8	19 : 32 6 točk
11. Narodna banka	11	3	0	8	22 : 38 6 točk
12. Elektro	11	1	0	10	14 : 52 2 točk

Lestvica prve skupine:

0	1	56 : 18	20 točk
0	2	43 : 19	18 točk
2	1	43 : 24	18 točk
1	4	28 : 19	13 točk
3	3	27 : 24	13 točk
0	5	29 : 21	12 točk
2	5	26 : 29	10 točk
2	6	22 : 35	8 točk
1	7	26 : 33	7 točk
0	8	19 : 32	6 točk
0	8	22 : 38	6 točk
0	10	14 : 52	2 točk

ZAHVALA

Ob izgubi dragega očeta
Janeza BALANTA

se zahvaljujem delavcem delovne enote 20 in dislociranega obrata te enote v Litiji za izrečeno sožalje in darovano cvetje na grob ter dodeljeno mi denarno pomoč v težkih trenutkih.

Srečko Balant

Ekipe Papirnice Količevo v povorki na XVI. športnih igrah papirničarjev Jugoslavije

HUMOR

ŠKRTALO

Nekdo je v dveh tednih izdelal 12 komadov nekega artikla. Za izdelavo 3 (treh) komadov je potreboval, pardon, zaračunal 134 delovnih ur. Sedaj pa res ne vem, ali šepam v matematiki ali pa sem žrtev osnovnošolskega izobraževanja, ko le-to še ni bilo usmerjeno (v nategovanju namreč).

Ogledali smo si igro "Pod Prešernovo glavo". Tekst žaloigre v dveh dejanjih je zelo aktualen in prikazuje tudi sloj oblastnikov, ki deluje kot čvrsto povezana mafija, svojo moč pa zlorablja za to, da zasebne interese prikazuje kot družbene.

Po predstavi sem se zamislil. Karte za ogled nam je nabavila osnovna organizacija sindikata, pa ne vem, ali nam je s tem nudila kulturni užitek, ali pa smo bili pod parolo kulture poslani na seminar "blišč in beda samoupravnega odločanja"?

V teh časih borbe za likvidnost imam hudičevo slabo vest. Tovarna se je morala zadolžiti, da lahko obročno odplačujem stanovanjski kredit, in celo letovanje mi je omogočila odplačevati na 4 obroke.

Že meni je hudo, kako je pri srcu šele tistemu, ki ima tovarniško vrstno hišico in možnost obročnega vračanja preveč izplačanega osebnega dohodka!

Predlagam spremembo! Glede na to, da je moral delavski svet premeti 50 zahtevkov za varstvo pravic — naj se le-ta preimenuje v varnostni svet.

O. M.

D. V.

Odbojarski turnir v počastitev praznika občine Logatec

V počastitev praznika občine Logatec je bil dne 8.9.1984 organiziran v Logatcu odbojarski turnir na katerem so sodelovale 4 ekipe in sicer: TOZD-a Valkarton Logatec, prosvetnih delavcev iz Logatca ter kot gost tudi naša ekipa TOZD-a Kartonažne iz Ljubljane.

Tekmovanje se je odvijalo v tamkašnji osnovni šoli. Medsebojna srečanja posameznih ekip so bila dokaj izenačena, kar je predvsem zasluga prisotnih navijačev, ki so z navdušenim bodrenjem vsodbujali svoje ekipe, da je bilo tekmovanje še bolj napeto in zanimivo.

Ekipe TOZD-a Kartonažne je bil žreb naklonjen, saj je bil naš prvi nasprotnik še neuigrana ekipa TOZD-a Valkarton, ki je tekmo izgubila.

Priznati moramo, da v vrstah te njihove ekipe veje zdrav športno rekreativni duh in da je zato pričakovati nastanek še dobre ekipe.

V finalni tekmi pa je tudi nam zmanjkalo moči proti zaslužno boljši ekipi prosvetnih delavcev iz Logatca, tako da smo na turnirju zasedli drugo mesto.

Naj se na kraju tega prispevka lepo zahvalimo gostitelju tega tekmo-

vanja TOZD-u Valkarton Logatec, za dobro organizacijo tekmovanja in podeljena priznanja ter tudi za organizirano medsebojno družabno srečanje.

Vrstni red ekip:

1. mesto Prosvetni delavci
2. mesto TOZD Kartonažna Ljubljana
3. mesto KLI Logatec
4. mesto TOZD Valkarton Logatec

O. M.

D. V.

PRAVILNA REŠITEV KRIŽANKE IZ GLASILA KTL št. 8/84

Vodoravno:

BRESTOVA, ATENA, POROZINA, BALON, META, URBANIST, AMOR, KES, KATE, TUNIKA, MEKA, VJ, KORNAT, KAS, ARAL, RENTA, VRAG, SOLIST, ZG, AZTEK, TATJANA, PM, LA, RAI, NE, OV, ADLER, TRIERA, PANJ, SREDA, KREK, ARISTOKRAT, ALKOHOL, TARTINI, AK, OO, RU, IT, GIB, ORK, DLAN, KEPA, CU, TA, LIE, G, AKROBAT, OKLAHOMA, ERA, CRES, ANA, KEMIJA, POMNIK, KLIKA, ARESANT, PROTI, B, SODRA, PARTER, ORLIČ, HLAPI, OL, IT, ALPE, LIZOL, ANTRAKS, TOK, UČKA, ATOL, POLIGLOT, ESTET, ALE, NOJ, ALEŠ, TZ, LT, DE, KP, PRIMAT, OTIP, MK,

KEFIR, OIL, Š, ŠI, NAVOR, ANE, VIR, STEKIČ, DAMASK, OSOR, ANEMIK, UV, LOŠINJ, HECANJE, LI, OGRI, ANAM, ACI, AJŠA, IDA, AR, RAEC, NA.

GESLO: PREŽIVI SVOJ DOPUST NA CRESU

Reševalci križanke so bili v zadnji številki glasila nemalo presečeni zaradi določenega roka oddaje rešitev, saj je le-ta že minil, ko so komaj prejeli svoje glasilo. Težava je nastala v tem, da je zaradi težav pri tiskanju v naši temeljni organizaciji TIKa v Trbovljah prišlo do tako pozne izdaje glasila. Seveda smo zato tudi podaljšali čas sprejemanja rešitev, toda vseeno smo jih prejeli le 35. Žrebanje smo izvedli 25. septembra pri katerem je bila sreča naklonjena:

1. nagrada LUTHAR Irena
500.— din DSSS
2. nagrada PETROVIČ Čedo
400.— din DSSS
3. nagrada VEGELJ Stane
300.— din DSSS
4. nagrada ŽUNIČ Malči
200.— din Kuverta Ljubljana
5. nagrada LESKOVŠEK
100.— din Sonja DSSS

Sreča pri žrebanju je bila sicer naklonjena tudi Francu Parklju iz Trbovelj in Florjanu Radonu iz Lepenke Tržič toda sta oba naredila napako pri besedi MAKROKOZMOS in ne "i" ter Anici Selan iz Paka. Pa upajmo, da reševalcev iz temeljnih organizacij to ne bo obeshrabilo, da se tudi v bodoče ne bi odzivali s pošiljanjem rešitev, saj smo skušali, da bodo v bodoče križanke še lažje pri reševanju.

NAGRADNA KRIŽANKA št. 9/84

Med pravilnimi rešitvami bo izrebanih 5 nagrajencev:

1. nagrada 500.— din
2. nagrada 400.— din
3. nagrada 300.— din
4. nagrada 200.— din
5. nagrada 100.— din

Rešitev celotne križanke in ne samo gesla oddajte osebno ali pa pošljite po pošti z oznako "NAGRADNA KRIŽANKA" na naslov:

KTL "Samoupravne zadeve in informiranje", 61000 LJUBLJANA, Čufarjeva 16, najkasneje do 18. oktobra 1984.

Uredništvo

	KTL	GLAVNO MESTO KENTIZ	DRŽAVA V ZDA	STARO IME CEST. MESTA SOTTWALD	RUŠKA POGITN HIŠA	UPIŠI: RDA	BEKA V MAKEDONIJU	VEZNIK	KTL	VEDA O ELE - MENITH	BODIČASTO DREVO	BEKA V ČRNI GORI	AMERICI	PRVI SE - KRETAJ ZN / TRYCVU	RADIOAK IZOTOP TORIJA	ZBIRA - LEC ZNAČK	ANTON AŠKERC	
	KONTIŠE NOSNICE NIKOLIC VERA								KEMIC - REAKC. TOVANOV VIC ZMA									
								SHARIF					GLAVNI V STEVNIK				PRITOK RENA V SVICI	
	TELE - GNA PO - SKOĐBA					NEDOLŽ ZENSKA			HAHMUJ				SUKNO IZ GRO - BE VOLNE	NABA HUMOR NAUK O RARIZES				
	OHRID		ZA DRAM - SKI OTOK		HAVAJ - SKI OT - OSLAV. H. Z. KRECVU						VEROJŠ. PSIČKA							
	SPORT - NIK V RINGU							UMETNO VLAJNO							POVRŠ. MERA			
	BOSAN. M. IME						BOJEN - SKOVO LEŽIŠČE	GLAV. MESTO GRCIJE	OSMAN - OTO - MAN	IRIDIJ	VRSTA ŽITA VINKO GEAPP				RENIJ POLOJAJ ZA MEDI - TACIJO			
	OPICA	TOŽILNIK PLESA - LEC MLEKAR									ITA - LITA	GRŠKA ČEKA HOMO SAPIENS				GLOBE - KA ZA - MAKREZ NOST	SESTAVIL INRISAL ZUPANČI MATIJA Z	
KTL	NEKBAN. VRSTA LADJE	BOJNJAST	VERJUNEC PRI SPOL. OBČEV.	STARET. IT. POPEK KAR. MORABNI	APOPLEZ - KS IZA GR. ČRNA	TOSIP STRITAR	CERK - VE MOST KORBAL. OTOK											NELAGO - DEN OB - ČUTZK.
ZEMLE - PIS									ČEBRČJA PASA		SLOVEN. GORA	KTL LITER NOVA GRADISKA		REČI PLANET VOJAV NA VODI				
NEOD - VISNO SPOLNA - NJE										TROJAN. TUNAK KOLIBA		ČASNI - KAR						
TEKMO - VALNA SKUPINA				TANTAL		NABLE - ŽNA ŽUŽELKA	ORLA - ČILO BITOLA					REPUBL. V. I. AMER	ČOČAK					
POLET, ZANOS				KISIK. MUREN - CEK		ZGOŠČ. VODNI HLAPI GOKA V SVICI			USA	LOZNIKA GL. MESTO PERUJA			PEROCI EMIL NOSE				STANE - MAN - CINI	
TEZI - KAVOST							RAZLI - ČICA RIZKA											
TEŽEBO V FINSKI										VRSTA LEŽIŠČA KRAJ OB SAVI				KTL				
KTL	SEEM. MITROV. BARVA KART			TAŠKAN. OTOK OSVEŽ. PITAČA		SKRIV - NO BE - LOVA - NJE	KERŠNI - KOV RO - MAN ZLOVEC					ZASTE - KLENA OMARA		Z. IME				
LUBOL - FOVO ŠTEVILO			PLANIKA				ANTON INGOLČ TEMELJ. SK. OBČ.			MAKED. NAROD. HERODINA SREDOZ. RASTL.								
IVC JAN		REALN. CLOVEK						TONA AVSEK TONA			KORBI - LTERE	KOSITER						
OZNAČ. BISTVE - NIH LA - STNOSTI												GLAVNO MESTO ALBAN.	NABA TOVAR. AVTOM. NAPAD					PRED - DVERTZ
KTL	VODNI HLAPI	STARA POVRŠ. MERA	KAZEN - SKI ZA - KONIK	SPORT. KLUB IZ MADRIDA	7. AMER. INDIAN.		OKAME - VELA SMOGA UDAV								BULJBA			TELE - NOV GLAS
KAR - NOSIMO NA GLAVI							RAZLO - JNI PODZEM. ŽIVAL								VISOK GORSKI VRH			BAZ - ČLBNI - TAV
SKLA - BIŠČE OROŽJA						KTL	KOTOR NADA		TRINOG NATAŠA JEMC					VRTIN - ČAST VIHAR				TEŽIK ET. IN - BISTVE KNJIŽEV
RIBIČ ANTON		GLAV. M. GANE								GORA V TURCIJI	LUKA V IZRAELU	BEHON			TENKO IVAN VODNA ŽIVAL	LOTZE SLAK BUŠIK		
ALU - MINIJ			AMER. M. IME			MORSKE RIBE	PLATINA DEL PRI - STANIŠČA		Z. IME				VARUH OTROK IME TUJE ČERKE					
					AVTOM. OBDEL. PODAT.		KRA - PINA	ANGL. PLEMIS NASLOV	KTL	SONČNI BOG. PAMA PSA		SOHA, STATUA BOMBARA ŽIVAL			DEL STOPA - LA	CIR - KONIJ		
					DELI TELES BABELA PALICA					KONEC ŽANOV. IČE NEK. POŠT. POSEST VINBITI		DRAG - KAMEN VRETE PRI VINU				ARAB. ZREBEC NOVOZEL PTICA		
													DR. V INDIJI ANTON LAH			MIKEZL	ARTUR RUBIN - STEIN	
					UMETNI JEZIK		POPAR. ŽIVAL FOSFOR							ŠVED. BENAR. ENOTA				
														NATSJET - UTEŽA ZVELDA ORLA				

NAGRADNA KRIŽANKA

GLASILO KARTONAZNE TOVARNE LJUBLJANA, IZDAJA DELAVSKI SVET DO V NAKLADI 2500 IZVODOV, IZHAJA MESEČNO, UREJA UREDNIŠKI ODBOR ANTON ČOŽ - PREDSEDNIK IN ČLANI - SLAVKO LASIČ, TONE PRAŠNIKAR, JOŽE ZAPUŠEK, MARTIN JELNIKAR, MIHA CELARC IN MILAN SEME, GLAVNI ODGOVORNI TER TEHNIČNI UREDNIK, TISK KTL - TOZD TIKA TRBOVLJE, UREDNIŠTVO: ODDELEK ZA SAMOUPRAVLJANJE IN INFORMIRANJE KTL LJUBLJANA - ČUFARJEVA 16, TELEFON 316-922.